

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.346/2014/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten a 2015. év január hó 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt I.r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 31.B.2251/2013/17. számú ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában az alábbiak szerint **változtatja meg:**

Az I.r. vádlott bűnösségét megállapítja további 9 rb. hivatali visszaélés büntetében is (2012. évi C. törvény Btk. 305.§ a) pontja).

A II.r. vádlottat az ellene 1 rb. sikkasztás vétsége (2012. évi C. törvény 372.§ (1), (2) bekezdés b), c) pontja) miatt emelt vád alól felmenti.

Az 1 rb. sikkasztás büntetteként értékelt cselekményét (10. tényállás) sikkasztás vétségének (2012. évi C. törvény 372.§ (1), (2) bekezdés b), c) pontja) minősíti.

Bűnösségét megállapítja további 3 rb. hivatali visszaélés büntetében (2012. évi C. törvény 305.§ a) pontja) is.

Az I.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 1 (egy) évre, a próbaidő tartamát 3 (három) évre súlyosítja.

A II.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 6 (hat) hónapra enyhíti.

A vagyonekbevitel összegét az I.r. vádlottal szemben 192.590 (egyszázkilencvenkettőezer-ötszázkilencven) forintra, a II.r. vádlottal szemben 51.552 (ötvenegyezer-ötszázötvenkettő) forintra módosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy az I. r. vádlott személyi igazolványának száma A.

Az ítélet ellen mindkét vádlott vonatkozásában fellebbezésnek van helye.

I N D O K O L Á S:

A Fővárosi Törvényszék az I.r. vádlott bűnösségét 4 rendbeli a 2012. évi C. törvény 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontjára figyelemmel a /3/ bekezdés b./ pontja szerint minősülő sikkasztás büntetében és 5 rendbeli a 2012. évi C. tv. 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a

(2) bekezdés bc/ pontja szerint minősülő sikkasztás vétségében állapította meg, és ezért őt halmazati büntetésül 10 hónapi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 145.995 Ft vagyonekobzásra ítélte.

A II.r. vádlott bűnösségét 2 rendbeli a 2012. évi C. tv. 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontjára figyelemmel a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő sikkasztás büntetében és 2 rendbeli a 2012. évi C. törvény 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontja szerint minősülő sikkasztás vétségében állapította meg és ezért őt halmazati büntetésül 10 hónapi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 85.817 Ft vagyonekobzásra ítélte.

Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság az I.r. vádlottat az ellene 2 rendbeli a 2012. évi C. törvény 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontjára figyelemmel a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő sikkasztás büntette és 4 rendbeli a 2012. évi C. törvény 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontja szerint minősülő sikkasztás vétsége és

A II.r. vádlottat az ellene 2 rendbeli a 2012. évi C. törvény 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontjára figyelemmel a (3) bekezdés b./ pontja szerint minősülő sikkasztás büntette és 1 rendbeli a 2012. évi C. törvény 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc./ pontja szerint minősülő sikkasztás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlottak terhére a vagyon elleni cselekményeket érintő felmentő rendelkezések, valamint a hivatali bűncselekményekben való bűnösség megállapításának mellőzése miatt, bűnösség megállapítása, és a kiszabott büntetés súlyosítása végett, míg az I.r. vádlott és védője, valamint a II.r. vádlott és védője felmentésért és másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítéséért fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.848/2014. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést módosított tartalommal, szűkített körben tartotta fenn.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett megalapozott tényállást állapított meg, és az álláspontját kellőképpen megindokolta. Éppen ezért a vagyon elleni bűncselekmények körét érintő felmentő rendelkezések nem kifogásolhatóak.

Ugyanakkor a felülmérlegelés tilalmára tekintettel nem vezethetnek eredményre a felmentést célzó vádlotti és védői fellebbezések sem.

Az ügyészség álláspontja szerint a vádlottak bűnösségére vont következtetés megalapozott és a cselekmények minősítése is törvényes.

Ugyanakkor a Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a vagyon elleni és a hivatali bűncselekmények nem képezhetnek halmazatot.

Az ügyészség érvelése szerint a vádlottak által megvalósított cselekmények két jogtárgyat sértettek, egyrészt a tulajdoni viszonyok rendjét, másrészt pedig az államapparátus törvényes és szabályszerű működésébe, a hivatalos személyekbe vetett bizalmat.

Az ügyészi álláspont szerint, mind a hivatali, mind pedig a vagyon elleni cselekmények törvényi tényállása maradéktalanul megvalósult, így a két tényállás között az elsőfokú bíróság indokolásában felhívott specialitás nem áll fenn.

Ezért az I. r. vádlott terhére 9 rendbeli, míg a II. r. vádlott terhére 4 rendbeli a 2012. évi C. tv. 305.§ a./ pontjába ütköző és a szerint minősülő hivatali visszaélés büntettének elkövetését is meg kell állapítani.

Mindezekre figyelemmel az ügyészi indítvány szerinti bűncselekményekben a bűnösségük megállapítását és erre tekintettel hosszabb tartamú és hosszabb próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta mindkét vádlott vonatkozásában.

Az I. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését írásban is megindokolta. Álláspontja szerint a feltárt bizonyítékok a vádlottak - így az I.r. vádlott - bűnösségét nem támasztották alá, ezért a vádlottakat fel kell menteni az ellenük emelt vád alól.

A védő érvelése szerint a feltárt bizonyítékok nem alkotnak zárt logikai láncot, hanem kizárólag feltételezéseken alapulnak.

A védő vitatta, hogy az I. r. vádlott bármilyen munkaköri szabályt megsértett volna az eljárása során, hiszen ő készpénzt nem is kezelhetett volna képzettség, vizsga és felszerelés hiánya miatt. Utalt arra, hogy a munkáltató még azt a vádlottak által kért lehetőséget sem biztosította, hogy az értéktárgyakat és a készpénzt a polgármesteri hivatal pénztárába helyezték el, és ott őrizték meg.

Kifogásolta azt az ítéleti ténymegállapítást is, hogy az I. r. vádlott a hagyaték részét képező kisebb összegeket eltulajdonította.

Álláspontja szerint bizonyítást nyert, hogy ezeket az összegeket "ömlesztve" a vádlottak befizették az Államkincstárba, azonban megfelelő pénzkezelési szabályzat hiányában az összegek nem voltak nyomon követhetőek, így az I. r. vádlott nem tudta utólag hitelesen igazolni ezeknek az összegeknek az útját.

Sérlemelte a védő, hogy az ügyészség ebben az irányban egyáltalán nem folytatott nyomozást, így a vádlottnak nem is volt módjuk arra, hogy tisztázzák magukat a vád alól.

Ugyancsak kifogásolta, hogy az I. r. vádlott nyugdíjazásakor tényleges átadás-átvétel nem történt a munkakörébe tartozó iratok vonatkozásában, leltár felvételére sem került sor, így a védő álláspontja szerint az I. r. vádlott nem is tehető felelőssé a hiányzó vagyontárgyak eltűnéséért.

Kiemelte azt is, hogy sem a vád, sem az elsőfokú ítélet nem tartalmazza, hogy az I. r. vádlott a munkaköri leírásának mely pontjait sértette meg a munkavégzése során, amely azért bír jelentőséggel, mert semmilyen szabályzat nem készült, és nem is volt hatályban a hagyatéki tárgyak - beleértve a készpénzt is - kezelésére vonatkozóan.

Utalt arra is, hogy a vádlottak által készített előadói íveket mindig a csoportvezető írta alá, vagyis mód lett volna az esetleges szabálytalan ügyintézés tettenérésére, szóvá tételére és megakadályozására is, ám ilyen jelzést a vádlottak sohasem kaptak a munkavégzésük során.

Éppen ezzel magyarázható, hogy nem is tüntették el a "bűnjeleket", vagyis azokat a dokumentumokat, amelyek utóbb ennek az eljárásnak az alapjául szolgáltak, hiszen az eljárásukat senki nem kifogásolta.

A 36 ezer (pontosan 31975 Ft) Ft-os csekkel (tényállás 6. pont) kapcsolatban kiemelte, hogy két egymástól független írásszakértői vélemény megállapítása szerint nem az I. r. vádlott írása szerepel a csekken, a számok írója pedig a szakértők szerint nem volt azonosítható.

Szemben az ügyészség álláspontjával tehát az rögzíthető, hogy ezt a csekket bárki kitölthette az I. r. vádlotton kívül is.

A védő álláspontja szerint tanúl ezzel kapcsolatos vallomása nem is felel meg a valóságnak, hisz őt az I. r. vádlott nem kérte meg semmiféle csekk kitöltésére és az I. r. vádlott sem kapott csekket tanúl-tól.

Nyomatékosan utalt a védő arra is, hogy tanúl tárgyalási vallomásában ezekről a tényekről nem is számolt be, így ezzel kapcsolatban az I. r. vádlottnak nem is volt módja magát tisztázni a tárgyaláson.

A tényállás 2. pontjában írtakkal kapcsolatban vitatta, hogy a 300.000 Ft-ot az I. r. vádlott "csempészte" az illetékes előadó asztalára. Álláspontja szerint ezt semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, ugyanakkor az sem kizárt, hogy más hivatali dolgozó tette oda a pénzt utóbb, hogy az ügyintéző azt megtalálja.

Rámutatott a védő arra is, hogy erről a 300.000 Ft-ról az I. r. vádlott csak akkor hallott, amikor a II. r. vádlottat érintő 500.000 Ft miatt őket behívták a jegyzőhöz, ahol maga a jegyző tette azt a kijelentést, hogy a 300.000 Ft a szekrényben volt fellelhető, de ezen kívül erről a pénzről az I. r. vádlott semmit nem hallott és nem is tudott.

Nyomatékosan hangsúlyozta a védő azt is, hogy a feltárt bizonyítékok alapján egyértelműen igazolást nyert, hogy a hagyatéki vagyont megfelelő elhelyezés és őrzés hiányában a vádlottak kényszerűségből szatyrokban, dobozokban, szekrényekben tartották, amelyekhez tehát bárki, bármikor hozzáférhetett, így a hiányt a vádlottak terhére róni, kétséget kizáró bizonyíték hiányában nem lehet.

Kiemelte, hogy az I. r. vádlott mindvégig tagadta a vádban írt cselekmények elkövetését, állítva, hogy minden jogosult megkapta a hagyatékot hiánytalanul.

Hivatkozott arra is, hogy az I. r. vádlott e munkakör betöltése során több mint 10 ezer iktatott ügyet zárt le, munkáját soha kifogás nem érte sem az örökösök, sem a munkáltató részéről.

Utalt arra is, hogy az elhunyt személy örököseit a kórház, vagy az az intézmény, ahol az örökhagyó meghalt értesítette a hátramaradt hagyatékról, így minden esetben tudták, hogy mit kellene átvenniük.

Hangsúlyozottan emelte ki, hogy a vádlottak terhére rótt cselekményeket bárki más is elkövethette a polgármesteri hivatal dolgozói közül. Mindezek alapján az I. r. vádlott felmentését indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezését fenntartotta.

Álláspontja szerint a vád kizárólag feltételezéseken alapul, melyet konkrét bizonyítékok nem támasztanak alá. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlottak maguk szorgalmazták a nyugdíjba menetelük alkalmával a tételes átadás-átvétel megtörténtét, amely egyértelműen arra utal, hogy a vádban írt cselekményt nem követték el, hiszen akkor nem állt volna érdekükben a munkakörük tételes, jegyzőkönyvben is rögzített átadásának szorgalmazása.

Összességében elsődlegesen az I. r. vádlott felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés és a vagyoneklkobzás mértékének enyhítését indítványozta.

Az I. r. vádlott felszólalásában arra utalt, hogy bár nagyon rossz körülmények között dolgoztak, mégis megpróbálták pontosan végezni a munkájukat.

Kiemelte, hogy a munkájukat jelentősen megnehezítette, hogy nagyon sok ügyük volt, a hagyatéki vagyontárgyak elhelyezésére zárható szekrények nem álltak rendelkezésre, emellett nekik kellett intézni a kiskorúak és a gondnokság alatt állók ügyeit is.

Kiemelte, hogy az új kollégák gyakorlatlanságára tekintettel még azt is felajánlotta, hogy mindenféle ellenszolgáltatás nélkül segít nekik, de azt is hangsúlyozta, hogy az utolsó 3 hónapban teljesen magára hagyták, pedig mindig becsületesen végezte a munkáját.

A II. r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta.

Utalt arra, hogy a védenca az eljárás során írásban tett vallomást, amelyet felolvasás útján tett a bíróság tárgyalás anyagává.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás azonban a Be. 351.§ a./, b./, c./ és d./ pontjaiban írt hibákban, hiányosságban szenved.

A tényállás ugyanis nincs felderítve és helytelen ténybeli következtetéseket tartalmaz.

A tényállás nem tartalmaz pontos elkövetési magatartást és nem állapítható meg, hogy a vádbeli cselekményeket ki, mikor és hol követte el. Ezeket az adatokat a vádirat sem tartalmazza.

Hangsúlyozta, hogy a 2. tényállási pontban írt cselekmény elkövetésével kapcsolatosan egyetlen konkrét bizonyíték nem áll rendelkezésre.

Sem a boríték elhelyezésének, sem a megtalálásának a körülményei nem tisztázottak, ráadásul a pénzt csak egy nappal később számolták meg, így addig bárkinek módja volt a bankjegyeket is kicserélni.

A 10. tényállási pontban igen aggályosnak tartotta az elkövetési érték megállapítását, hiszen semmi nem bizonyítja, hogy az 50 000 Ft-ot tényleg meghaladta a vádirat szerint eltulajdonított tárgyak értéke.

A 12. és 13. tényállás vonatkozásában hangsúlyozta, hogy az összegek befizetésre kerültek.

Álláspontja szerint a bizonyítékok értékelése nem egyértelmű. tanú2 és tanú3 tanúk vallomása is alátámasztotta azt a tényt, hogy az örökösök többnyire nem tartottak igényt a hagyatéokra.

Az eljárás során csak azt lehetett bizonyítani, hogy a tárgyakat ki vette át, továbbá, hogy nem minden tárgy került hagyatéki leltárba.

Ebből azonban álláspontja szerint nem következik, hogy a tárgyak átvévője el is tulajdonította azokat, hiszen erre bizonyíték az eljárás során nem merült fel.

Irányadónak kell tekinteni a Be. 4.§ (2) bekezdését, márpedig az elsőfokú bíróság nem adott számot arról, hogy mely bizonyítékok alapján és miért ezt a tényállást állapította meg, annak ellenére, hogy nincs kétséget kizáró bizonyíték, amely a megállapítottakat alátámasztaná.

Mindezek alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a II. r. vádlott felmentését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, harmadlagosan pedig a kiszabott büntetés enyhítését és a vagyonelkobzás mellőzését indítványozta.

Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán ártatlanságát és azt hangsúlyozta, hogy a hivatali esküjét munkája során soha nem szegte meg.

A kétoldalú fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül a Be. 348.§ (1) és (2) bekezdésben írt terjedelemben, nem érintve a fellebbezéssel nem támadott felmentő rendelkezéseket.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a vonatkozó perrendi szabályok betartása mellett folytatta le az eljárást.

A tényállás felderítéséhez szükséges bizonyítékokat beszerezte.

Az eljárás során előterjesztett bizonyítási indítványok többségének helyt adott.

Így az I. r. vádlott védőjének indítványára írásszakértői véleményt szerzett be, helyt adott a a II. r. vádlott védőjének tanú4 tanúkenti kihallgatására irányuló indítványának is, megkereste a Kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Hatósági Irodáját a hagyatékból származó összegek

Államkincstár felé történő befizetésének lehetősége és módja iránt, és beszerezte a II. r. vádlott szabadságára vonatkozó adatokat is.

Nem adott helyt ugyanakkor közjegyző¹, közjegyző² és közjegyző³ közjegyzők, illetve a népeségnyilvántartó iroda munkatársainak meghallgatására irányuló indítványoknak, melyek elutasítását az elsőfokú ítélet 22. oldal második bekezdésében meg is indokolt a Be. 258.§ (3) bekezdés f./ pontjában írtaknak megfelelően.

Ugyanakkor elmulasztotta megindokolni az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott védője által tanú⁵ és az I.r. vádlott lányának a meghallgatására irányuló indítványának elutasítását, amely döntéssel a másodfokú bíróság is egyetértett, hiszen e két tanú az ügy érdekét érintően konkrét adatokkal szolgálni nem tudott volna.

Ugyanakkor törvényszerűen került felolvasására ügyészi indítványra a Be.296.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján tanú⁶, tanú⁷, tanú⁸, míg a Be. 296.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján a külföldön tartózkodó tanú⁹ tanúk vallomása.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során szerzett bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte és tényből tényre is helyesen következtetett.

Az így megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, mentes a Be. 351.§ (1) bekezdésében írt hiányosságoktól, azonban az iratok tartalma alapján helyesbítésre illetve kiegészítésre szorul a Be. 352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján az alábbiak szerint:

Az elsőfokú ítélet 7. oldalán a 9. tényállási pont utolsó előtti sorának első szava után 69525 Ft kifejezést illeszti be.

Ugyanezen az oldalon a 10. tényállás 3. sorának elejére az I.r. vádlott helyébe az I. r. vádlott nevét illeszti be.

Ezt követően a következő mondatot illeszti:

Az I. r. vádlott az átvételt igazoló jegyzőkönyvet az iratok között nem helyezte el és az átvett pénzüsszegről a II. r. vádlottat nem tájékoztatta.

Ezen oldal utolsó bekezdését pontosítja azzal, hogy a II. r. vádlott által átvett pénz 47.832 Ft volt.

A kiegészítések, illetve helyesbítések a nyomozati iratok 361. oldalán található hagyatéki jegyzőkönyv, valamint az 5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldalán rögzítetteken alapulnak.

Az ítélet 8. oldalán a 12. tényállási pont második sorába a II. r. vádlott helyébe az I. r. vádlott nevét illeszti.

Az ekként kiegészített illetve helyesbített tényállás már minden tekintetben megalapozott, a vádlottak tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Megállapítható, hogy a vádlottak az eljárás során nem ismerték el a bűnösségüket.

Arra hivatkoztak, hogy a túlzott munkateher és a kedvezőtlen munkafeltételek ellenére a kialakult gyakorlatnak, a munkaköri leírásban írtaknak eleget téve látták el a feladatukat.

Ezt hangsúlyozta az I. r. vádlott védője is.

Ezzel szemben az elsőfokú ítélet 4. oldala részletesen tartalmazza, hogy a vádlottaknak miként kellett szabályszerűen eljárni a hagyatéki ügyekben, amelyek automatikusan, az elhunyt nevének kezdőbetűje alapján kerültek a vádlottakhoz.

Megállapítható volt az is, hogy a hagyaték felsorolását tartalmazó jegyzőkönyveket nem látták el ügyiratszámmal, azonban a halott vizsgálati bizonyítvány megérkezése után lajstromozásra kerültek az iratok, és ezt követően kellett volna az átvételi jegyzőkönyveket is az iratba elhelyezni. Ezt a kötelezettséget azonban a vádlottak nem teljesítették.

Kétségtelen hogy erről a tényről a feletteseknek is tudomása volt, azonban ezt az ügyintézési módot az előadók felé nem tették szóvá.

Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a vádlottak mentesültek volna az alól a kötelezettség alól, hogy a jegyzőkönyveket az ügyiratban helyezték el, azért, hogy az átvett tárgyak, értékek sorsa folyamatosan nyomon követhető legyen.

Ennek hiányában ugyanis az iratból ki sem derült, hogy volt-e hagyatéka az elhunytnak, és ha igen akkor az miből állt és hol található.

Lényegében ez az ügyintézési mód tette lehetővé a cselekmény elkövetését is.

Helyesen róttá az elsőfokú bíróság a vádlottak terhére azt is, hogy a pénzkezelésre vonatkozó jogszabályi előírásokat teljességgel figyelmen kívül hagyták.

Valamennyi átvett készpénzt ugyanis bírói letétbe kellett volna helyezni, mely kötelezettségnek a vádlottak ugyancsak nem tettek eleget.

Megalapozottan vetette el e tekintetben az elsőfokú bíróság a csekk hiányára és a kincstári befizetésre irányuló vádlotti védekezést az ítélet 15. és 16. oldalán kifejtett érvelés alapján, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett.

Az I. r. vádlott védője lényegében az e ténymegállapításhoz kapcsolódó bírói mérlegelést támadta a fellebbezésében, amely megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

Az eljárás során meghallgatott tanúk vallomásából arra is fény derült, hogy a vádlottak a hozzátartozókkal nem közölték, hogy készpénz is van a hagyatékban. Ehhez pedig a vádlottaknak csak akkor fűződhetett érdeke, ha a hagyaték részét képező pénzt eltulajdonították.

Nem helytálló az I. r. vádlott védőjének az átadás-átvétel elmaradásával kapcsolatos érvelése sem.

Kétségtelen hogy a vádlottak a nyugdíjba vonulásakor tételesen nem adták át az iratokat az új kollégáknak. Az elsőfokú bíróság azonban kizárólag azokban az ügyekben látta a vádlottak felelősségét megállapíthatónak, ahol kétséget kizáróan bizonyítható volt, hogy a hagyatékot vagy az I. r., vagy pedig a II. r. vádlott vette át.

Az utólag megtartott leltár során több hagyatéki tárgy előkerült, az pedig, hogy a vádlottak által átvett hagyatékból kizárólag a pénz, és más jelentősebb értéket képviselő értéktárgyak hiányoztak, míg a csekélyebb értékű vagy értéktelen tárgyak felellhetők voltak, egyértelműen arra utal, hogy azokat eltulajdonították.

Az I. r. vádlott védőjének a 31975 Ft-os csekk befizetésével kapcsolatos érvelésével szemben az elsőfokú ítéletben írtakon túl utal a másodfokú bíróság arra, hogy az ügy elbírálása szempontjából

nincs jelentősége annak, hogy a csekket ki töltötte ki és annak sem, hogy azt kitől kapta az I. r. vádlott.

Kizárólag azt kell vizsgálni, hogy csak annak állt érdekében a pénz befizetése, aki tudta, hogy az a hagyaték része volt, átvételre került, azonban az örökösök nem kapták meg. Ez pedig a 6. tényállás vonatkozásában az I. r. vádlott volt.

Ezen az a tény sem változtat, hogy a közjegyzőhöz továbbított hagyatéki leltárban ez az összeg - bár kézírással - de fel lett tüntetve.

Nem foghat helyt az a védői érvelés sem, mely szerint, ha készpénz volt a hagyatékban, akkor arról már a kórház, vagy az az intézmény, ahol az örökhagyó elhunyt, tájékoztatta a hozzátartozókat.

Ezzel szemben az eljárás során meghallgatott tanúk közül mindössze tanú9, tanú10, tanú11, tanú12, tanú2, tanú3 és tanú13 tanúk nyilatkoztak úgy, hogy tájékoztatást kaptak arról, hogy bizonyos összegű készpénz maradt az elhunyt után, azonban azért vagy ők nem mentek el (tanú9, tanú10, tanú11, tanú2) , vagy nem kapták meg azt a hagyatéki előadótól, ezért ügyvédhez, vagy közjegyzőhöz kellett fordulniuk.

Az azonban valamennyi tanú vallomásából kiderült, hogy az összeg nagyságáról pontos tájékoztatást az esetek többségében senkitől nem kaptak, így a hagyatéki eljárás lefolytatásának mellőzéséről is ezeknek a hiányos információknak az alapján döntöttek.

A II. r. vádlott védőjének a tényállás 2. pontjával kapcsolatos érvelésére reagálva leszögezhető, hogy az a tényállással kapcsolatos bizonyítékok mérlegelését támadja, így eredményes nem lehet.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 13. és 16. oldalán értékelte a tényállás megállapításával kapcsolatos bizonyítékokat.

Abból a tényből, hogy az örökös jelentkezését követően tanú14 és tanú1 felkutatta az iroda minden zugát, hogy a pénzt előkerítse, azonban azt nem találták meg, azonban a borítékban elhelyezett összeg mégis előkerült akkor, amikor a vádlottak az irodában jártak, egyértelműen arra enged következtetni, hogy a pénzt a II. r. vádlott helyezte el, azt a látszatot keltve, mintha az véletlenül került volna elő.

A tényállás 10. pontjában írt cselekménnyel kapcsolatban megállapítható volt az iratok tartalma alapján, - szemben az elsőfokú ítéletben rögzítettekkel -, hogy két hagyatéki jegyzőkönyv és két átadási jegyzőkönyv került kiállításra.

A nyomozati iratok 443. oldalán fellelhető átadási jegyzőkönyvben volt a 47.832 Ft feltüntetve, amely jegyzőkönyvet a II. r. vádlott írt alá.

Ugyanakkor a nyomozati iratok 433. oldalán található hagyatéki jegyzőkönyvben és a 437. oldalon található átadási jegyzőkönyvben szerepelt a gyógyszerutólfizetés miatt fennmaradt 1.725 Ft és a Nokia telefon a töltővel együtt, amely jegyzőkönyvet az I. r. vádlott írt alá.

Megállapítható volt az is, hogy az átvétel tekintetében mindkét vádlott azonosan nyilatkozott a nyomozati eljárás során.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság a tényállást ennek megfelelően módosította, mely a II. r. vádlott vonatkozásában - mivel a hagyatékot nem ő vette át - felmentő rendelkezés meghozatalát eredményezte a később indokoltak szerint (tényállás 12. pont).

Eredménnyel támadta ugyanakkor a védő a 12. tényállási pontban írtakat.

A nyomozati iratok 2077. oldalán található írásszakértői vélemény megállapítása szerint ugyanis a hagyatéki jegyzőkönyvön és az átadási iraton is az I. r. vádlott aláírása szerepel, és a II. r. vádlott is úgy nyilatkozott a nyomozati eljárás során, hogy ezt az összeget az I. r. vádlott vette át.

Ezen bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság a tényállást ennek megfelelően megváltoztatta és megállapította, hogy az e tényállási pontban írt cselekményt az I. r. vádlott követte el.

A II. r. vádlott esetében ez a módosítás felmentő rendelkezés meghozatalát eredményezte, ugyanakkor az I. r. vádlott tekintetében a másodfokú bíróságot kötötte az elsőfokú bíróság jogerős felmentő rendelkezése.

Végezetül kiemeli a másodfokú bíróság azt is, hogy a vádlottaknak mindazokban az esetekben, amikor nem a saját ügyükben vettek át pénzt, vagy más tárgyat, szabályos eljárás esetén haladéktalanul tájékoztatni kellett volna a másik ügyintézőt az átvétel tényéről.

Ennek a tájékoztatásnak az elmaradása pedig egyértelműen arra enged következtetni, hogy a vádlottak szándéka már az átvételkor egyértelműen arra irányult, hogy a pénzt illetve egyéb tárgyakat eltulajdonítsák.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság is megnyugtatóan bizonyítottanak látta a vádlottak terhére rótt cselekmények elkövetését.

Az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és nem tévedett, amikor a Btk. 2.§-a alapján a jelenleg hatályos Btk. rendelkezései szerint minősítette a vádlottak cselekményeit, mivel az kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé.

A II. r. vádlott vagyon elleni cselekményeit az elsőfokú bíróság valamennyi esetben helyesen minősítette.

Ugyanakkor a 10. és a 12. tényállási pontban írt tényállás módosulása alapján az I. r. vádlott terhére további bűncselekmények is megállapíthatók lettek volna, azonban az elsőfokú bíróság mindkét vádpont alól felmentette őt és ezt a felmentő rendelkezést az ügyészség sem támadta.

Erre, valamint arra is tekintettel, hogy eltérő tényállás megállapítására került sor a Be. 354.§ (1) bekezdésben írt tiltó rendelkezésre figyelemmel a bűnösségét a másodfokú bíróság nem állapította meg.

Ugyanakkor az irányadó tényállás 10. pontjában írtak szerint a II. r. vádlott terhére a rábízott 47832 Ft eltulajdonítása róható, így esetében az elkövetési érték megváltozott, mivel az a minősítést is befolyásoló 50.000 Ft-os értékhatárt nem éri el, így cselekménye helyesen a 2012. évi C. törvény 372.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc/ pontja szerint minősülő sikkasztás vétségeként minősül.

A tényállás 12. pontjában írt cselekményt pedig az irányadó tényállás szerint nem a II. r. vádlott követte el, ezért őt a másodfokú bíróság az ellene a 2012. évi C. törvény (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc/ pontja szerint minősülő sikkasztás vétségének vádjá alól a Be. 331.§ (1) bekezdése és a 6. § (3) bekezdés a) pont II. fordulata alapján felmentette.

Egyebekben a II. r. vádlott vagyon elleni cselekményeit az elsőfokú bíróság helyesen minősítette.

Ugyanakkor nem értett egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 21. oldalán a hivatali visszaélés büntetnének megállapíthatóságával kapcsolatban kifejtett érveléssel.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az a személy, aki hivatali helyzetében a rábízott idegen dolgot eltulajdonítja, szükségképpen vissza is él a hivatali helyzetével, azonban a sikkasztás a hivatali visszaéléssel szemben speciális tényállásnak tekintendő, ezért kiküszöböli az alaki halmazatot.

Az elsőfokú bíróság az érvelésének alátámasztásaként a BH 2010/179. számú jogesetben kifejtettekre hivatkozott.

A másodfokú bíróság ezzel szemben - osztva a Fellebbviteli Főügyészség álláspontját - megállapította, hogy a vádlottak cselekménye egyrészt a tulajdonviszonyok rendjét, másrészt pedig a az államapparátus törvényes, szabályszerű működésébe vetett bizalmat sértette meg, és egyébként is anyagi halmazat valósult meg.

A vádlottak magatartásában jól elkülöníthetően jelentkezik ugyanis két egymástól időben is elváló cselekmény.

Az I. r. és a II. r. vádlottak akkor, amikor átvették az idősek otthonától vagy a kórháztól a hagyatéki jegyzőkönyvben felsorolt tárgyakat, majd azt eltulajdonították, teljes egészében kimerítették a sikkasztás törvényi tényállását, hiszen az átvett idegen tárgyak őrzését az átvétellel rájuk bízta.

Ezt követően azonban a magatartásuk leplezése érdekében, kihasználva a hivatalban betöltött szerepüket és egyben visszaélve azzal, nem szóltak az átvétel tényéről és az átvett tárgyakról a másik ügyintézőnek, (jelen esetben egymásnak) ezzel pedig kizárólag a saját cselekményüket leplezték el.

Hasonlóképpen ezért mulasztották el az átvételi jegyzőkönyvet az iktatott ügyiratban elhelyezni, megszegve ezzel a hivatali kötelességüket, hiszen a jegyzőkönyv szabályszerű szerelése esetén bárki, bármikor kereshette volna az átvételi jegyzőkönyvben feltüntetett pénzt és értéktárgyakat, és erre az irat irattárba helyezése előtti ellenőrzés során a felettesük is tudomást szerezhetett volna.

Mindkét vádlott tisztában volt azzal, hogy minden esetben, amikor pénzt vesznek át, akkor azt bírói letétben kell elhelyezni.

Azt is tudniuk kellett, hogy a hozzátartozók is jelentkezni fognak, akik felé az átvett tárgyakkal el kell számolniuk.

Ehhez pedig az átvett tárgyak egyedileg azonosítható nyomon követése, illetve olyan nyilvántartás és tárolás kellett volna, amely a belső szabályozatlanság ellenére ezeknek a feltételeknek a teljesítését lehetővé teszi.

A vádlottak tudták, hogy munkájukat a 6/1958.(VII.4.) IM rendelet alapján végzik, nyomozati vallomásukból megállapítható, hogy annak szabályaival is tisztában voltak.

Több éves gyakorlat állt mögöttük, így alappal nem hivatkozhattak arra, hogy az ügyintézés belső szabályozatlansága miatt nem tudtak az előírásoknak megfelelni.

Megállapítható tehát, hogy a vádlottak a hivatali kötelességüket sorozatosan megszegték, mindez pedig a jogtalan előnyszerzés célzatával társult.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint jelen ügyben anyagi halmazat valósult meg, így a Fellebbviteli Főügyészség indítványával egyezően az I. r. vádlott bűnösségét az ítélet tábla 9 rendbeli, míg a II. r. vádlott bűnösségét 3 rendbeli a 2012. évi C. törvény 305.§-a szerinti hivatali visszaélés büntetében is megállapította.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körébe irányadó körülményeket többnyire helyesen sorolta fel. A súlyosító körülmények közül azonban a kétszeres értékelés tilalma folytán mellőzni kell mindkét vádlott esetében azt, hogy a cselekményt hivatali helyzetükkel visszaélve valósították meg. Ugyanakkor enyhítő körülményként értékelte mindkét vádlott javára, a másodfokú bíróság hogy a bűncselekmény elkövetését az ügyintézés belső szabályozottságának teljes hiánya, és a laza ellenőrzés nagymértékben elősegítette.

Mindezekre tekintettel, - szem előtt tartva a belső arányosítás követelményét és azt is, hogy a bűnösségi kör mindkét vádlottnál bővült a hivatali bűncselekmények megállapítása miatt, ugyanakkor a II. r. vádlott esetében némiképp szűkült is a vagyoni elleni cselekmények vonatkozásában - az I. r. vádlott esetében indokoltnak találta a kiszabott szabadságvesztés tartamának és a felfüggesztés próbaidejének a súlyosítását, míg a II. r. vádlott esetében lehetőséget látott a kiszabott szabadságvesztés tartamának enyhítésére.

A bűnösségi kör módosulására is tekintettel a másodfokú bíróság a vagyoneklobzás összegét is módosította az I. r. vádlott vonatkozásában a tényállás 1., 5., 8., 9., 14 és 15 pontjaiban megállapított elkövetési értékre tekintettel, míg a II. r. vádlott vonatkozásában a tényállás 10. és 13. pontjaiban írt cselekménnyel elért haszonra tekintettel.

Összességében a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fentiek szerint mindkét vádlott vonatkozásában a Be. 372.§ (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (19) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy az I. r. vádlott személyigazolvány számát helyesbítette.

A jogorvoslatra vonatkozóan a Be. 386.§-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2015. év január hó 9. napján

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

dr. Szalai Géza sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 31.B.2251/2013/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.346/2014/7. számú ítéletében írt változtatással az I. r. vádlott esetében 2015. év február hó 20. napján, a II. r. vádlott esetében 2015. év március 2. napján jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2015. év március hó 4. napján

. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő